ZENDEGI - SALAM
ضمیمه روزانه روزنامه خراسان
پنج شنبه • ۱۵ تیر ۱۳۹۶
۱۱ شوال ۱۴۳۸ • ۶ جولای ۲۰۱۷
۷۹۹

زندگی سلام

به بهانه ۶ جولای تولد سیلوستر استالونه، یادی کردیم از قهرمانان اکشنِ سال‌های نه چندان دور سینما

بزن بهادرهای دوست‌داشتنی!

ناصر رعیت نواز- یادش به‌خیر یک زمانی در زنگ‌های تفریح مدرسه، هر کس شب گذشته توانسته بود فیلم جدیدی از قهرمانِ اکشنِ سینمای آن روزها، «رمبو» و «راکی» ببیند، همه را دورِ خودش جمع می‌کرد و با غرور و آب و تاب، از لحظات اکشن و جانفشانی‌های قهرمانِ فیلم برایمان حرف می‌زد و در ادامه، بازار تخیل و تصور داغ بود و اطلاعات عجیبی از پیشرفته‌ترین سلاح رمبو تا اسم واقعی راکی رد و بدل می‌شد. اطلاعاتی که بیشترش ساخته و پرداخته ذهنِ خودِ بچه‌ها بود. آن روزها، در کنار این فیلم‌های ویدئویی اکشنِ که البته قاچاق و غیرقانونی به حساب می‌آمد، پوستر و کارت بازی و حتی برچسب آدامس با تصویر و فیگور این چهره‌ها که آن روزها محو و مدهوش بر و بازو و هیکل عضلانی و چهره جدی و شکست‌ناپذیرشان بودیم، وجود داشت و بیشتر نوجوانانِ آن روزها -بیست و چند سالِ پیش- یواشکی یک مجموعه از این عکس و برچسب‌ها داشتند. حالا همه‌مان بزرگ شدیم ولی جذابیت این قهرمانان عصیانگر و ماجراهای بامزه‌شان هنوز رنگ نباخته. شاید امروز به بهانه تولد «سیلوستر استالونه» بازیگر نقش‌های «رمبو» و «راکی»، بد نباشد یادی کنیم از قهرمانان خارجی و ایرانیِ فیلم‌های اکشنِ سینما در سال‌های دور. با ما همراه باشید.

غووودااا

نام: بروس‌لی
تخصص: ورزش‌ها و هنرهای رزمی
فیلم‌های معروف: رئیس بزرگ، اژدها وارد می‌شود
سردمدار مبارزات تن به تن، بهترین بهترین‌ها یا همان رئیس بزرگ. او از ابتدای ورودش به سینما همواره در فیلم هایش به صورت فیزیکی با دشمنانش می جنگید و هیچ وقت از سلاح گرم استفاده نکرد. حتی زمانی هم که کار بیخ پیدا می کرد، تنها از یک وسیله برای دفاع استفاده می کرد: یک عدد نانچیکو که همیشه در جیب شلوارش بود! بروس لی در نوامبر ۱۹۴۰ متولد شد، استاد هنرهای رزمی و بنیانگذار رشته رزمی «جیت‌کان‌دو» بود و در سال ۱۹۷۳ در حالی که تنها ۳۳ سال داشت، از دنیا رفت. از مرگ مرموز بروس لی سال‌ها می‌گذرد ولی فیلم‌هایش هنوز برای ما تازگی دارد؛ شاید چون او برخلاف بیشتر هنرپیشه های فیلم‌های اکشن که هیکل و زورِ مصنوعی داشتند، بازوانی طبیعی و نیرومند داشت. او در زمان خود در فنون رزمی بسیار سریع و چابک بود و در واقع حرکات سریع وی در هنرهای رزمی دستمایه ساخت فیلم‌های متعدد از او شد. به یاد ماندنی ترین خاطره درباره بروس لی، این است که در گذشته و زمانی که فیلم هایش از تلویزیون پخش می شد، جوان ترها بعد از دیدن فیلم، سریع جوگیر می شدند و شروع به مبارزه تن به تن می کردند و خانه را به هم می ریختند! بروس لی چند سریال معمولی و گمنام دارد و البته شش فیلم مشهور در کارنامه سینمایی اش ثبت کرده که با همین شش فیلم، دنیا را تصرف کرد.

باهوشِ آسیب‌پذیر

نام: والتر بروس ویلیس
تخصص: سخت جانی
فیلم‌های معروف: داستان‌های عامه پسند، جان سخت، آرماگدون و...
بروس ویلیس، با آن زیرپیراهنی همیشه کثیف، صورت اصلاح نکرده، زبان محاوره‌ای و حاضر جوابی‌های دندان شکن و چهره مصمم و منعطفش، آلترناتیو دلپذیر کوه‌های یخ و عضله دهه‌های ۸۰ و ۹۰ سینمای آمریکاست. او «جان مک لین» را جوری می‌آفریند که رمبو و آرنولد با همه هیبتشان مقابلش کارتونی و فانتزی جلوه می‌کنند. او به هیچ عنوان قهرمانی مطلق و بی چون و چرا نیست و آسیب پذیری اش را، هم تماشاگر و هم دشمنانش می‌دانند. موقعیت‌هایی که جان مک لین در آن‌ها گیر می‌کند در یک کلام «مخمصه»اند. او ناخواسته یا نادانسته و معمولا با اکراه وارد موقعیتی می‌شود که هسته پیش بینی ناپذیری درام را رقم می‌زند. این که برخلاف آن قهرمان‌های رویین تن، هر لحظه این امکان وجود دارد که زخمی به او وارد شود یا تصمیمی غیر ممکن بگیرد. تماشاگر مک لین با تماشاگر رمبو و آرنولد و رزمی کارهای همیشه پیروز متفاوت است. اگر دومی منفعلانه به تماشای آتش بازی عضله ای‌ها یا حرکات محیر العقول کونگ فوکاران و امثالشان می‌نشیند، اولی به راحتی می‌تواند خود را جان مک لینی بپندارد که بیش از سلاح یا مهارت‌های ماورای زمینی به خود متکی است. بروس ویلیس، مارس ۱۹۵۵ به دنیا آمده، آلمانی‌تبار است و با مجموعه فیلم‌های جان‌سخت به شهرت رسید.

هاستا لاویستا بِیبـــی!

نام: آرنولد شوارتزنگر
تخصص: بدنسازی
فیلم‌های معروف: نابودگر ۱ و ۲، دروغ‌های حقیقی و...
چهره پر سرو صدای عالم سیاست پیش از آن که به خاطر اندام غول آسایش به سینما راه پیدا کند، یکی از پول سازترین ستاره‌های بدنسازی دنیا بود. کارنامه بازیگری آرنولد دو وجه کلی دارد: «فیلم‌های علمی- تخیلی درست و حسابی و فیلم‌های اکشن پیش پا افتاده» آرنولد با این که عضلاتی درشت‌تر از استالونه داشت و به عنوان یک قهرمان جهانی بدنسازی شناخته می‌شد ولی بیشتر روی صورت سنگی و بی‌احساسش تاکید می‌کرد. در واقع اندام پیچیده و عضلانی آرنولد کامل کننده حالت چهره اش بود و تماشاگران سینما را به یاد یک ماشین مرگ آسا می‌انداخت که هیچ تضمینی درباره انسان بودنش وجود ندارد. زمانی که فیلم‌های آرنولد را می‌دیدیم هر لحظه منتظر بودیم که پوسته انسانی‌اش را کنار بزند و در قالب یک روبات ویرانگر ظاهر شود. اتفاقی که در سری فیلم‌های ترمیناتور افتاد و وقتی آرنولد را در قالب روباتی دیدیم که اندامش پر از سیم و فلز است، هیچ تعجبی نکردیم. انگار از مدت‌ها پیش منتظر این لحظه بودیم و از اول هم به آدم بودن آرنولد شک داشتیم. شاید همین تصویر فرا انسانی و شکست‌ناپذیر باعث شد که آرنولد شوارتزنگر به مقام فرمانداری کالیفرنیا برسد. مردمی که به آرنولد رای دادند فکر می‌کردند با حضور یک ابر قهرمان نیمه انسان -نیمه روبات دیگر هیچ دشمنی جرات مبارزه با آن‌ها را نخواهد داشت. (تیتر: تا دیدار بعدی بچه/ تکیه کلام آرنولد در ترمیناتور۲)

بوکسورِ عصیانگر

نام: سیلوستر استالونه
تخصص: بوکس
فیلم‌های معروف: راکی ۱-۴، رمبو ۱-۴
استالونه پیش از نوشتن فیلم نامه راکی، هیچ کار ویژه ای انجام نداده بود و شهرت زیادی نداشت. او که متولد جولای ۱۹۴۶ در نیویورک است، وقتی فیلم نامه را نوشت تصورش این بود که اگر خیلی خوش شانس باشد، تهیه کننده ای حاضر به همکاری با او خواهد شد تا فیلمی کم هزینه برای پخش در شبکه ویدئویی بسازد اما در عمل، اتفاق منحصر به فردی افتاد؛ راکی مثل بمب منفجر شد و از هر زاویه ای فکرش را بکنید یک موفقیت تمام عیار بود. فروش فیلم ده‌ها برابر بیشتر از حد انتظار استالونه بود، منتقدها حسابی فیلم را تحویل گرفتند، استالونه با بازی در نقش راکی یک شبه به یکی از مشهورترین و پول سازترین ستاره‌های هالیوود تبدیل شد و حتی از جوایز اسکار هم بی نصیب نماند. خلاصه راکی باعث شد که در کمتر از چند هفته، سیلوستر استالونه از یک بازیگر درجه دوم و فیلم نامه نویس گمنام به یک سوپراستار پر طرفدار و فیلم نامه نویس اسکاری، شکل عوض کند. دیگر همه دنیا استالونه را به اسم راکی می‌شناختند.

پسر میلیاردیِ هالیوود

نام: دواینِ جانسون
تخصص: کشتی کج
فیلم‌های معروف: سریع و خشن، بازگشت مومیایی، سرنوشت خشمگین
در دنیای پر زرق و برق هالیوود، بازیگران و هنرپیشه های زیادی حضور دارند که هر یک در ژانری خاص به فعالیت می پردازند. در میان بازیگران و چهره هایی که نامی برای خود دست و پا کرده اند، اسم یک نفر بیش از پیش خودنمایی می کند: «دواین جانسون» یا همان «راک» مشهور. دواین جانسون به لطف حضور در سری فیلم های پر فروشی مانند «سریع و خشمگین»، توانست به ثروت زیادی دست یابد. فیلم هایی که وی تا به حال در آن ها حضور داشته، در مجموع ۵/۹ میلیارد دلار فروخته اند که رقم بسیار بالایی به شمار می رود. جالب است بدانید که دواین جانسون از ابتدا در حرفه بازیگری فعالیت نداشته و راه پرپیچ و خمی برای رسیدن به نقطه فعلی پیموده است. راک با وجود اینکه کشتی در خونش بود در ابتدا وارد کشتی نشد و شروع به بازی فوتبال آمریکایی کرد و به تیم ملی هم رسید اما با فوتبال به شهرت نرسید. او شهرتش را بیشتر مدیون حضورش در بازی های کشتی کج بود و همین معروفیت باعث حضور او در یک برنامه تلویزیونی شد که اتفاقا در آن خوب درخشید و به دنیای سینما وارد شد.

پاگـنـده!

نام: باد اسپنسر
تخصص: تکنیک مشت آهنین
فیلم‌های مشهور: پاگُنده، به من می گن ترینیتی و...
برای ما ایرانی ها، «باد اسپنسر» یا همان پاگنده معروف، یکی از محبوب‌ترین کمدین‌های خارجی بود که بازی او با دوبله بی‌نظیر زنده‌یاد «ایرج دوستدار» در ذهنمان ثبت شده است؛ کاراکتری تنومند و قلچماق با قلبی به اندازه گنجشک. اسپنسر سال‌های سال، رفیق گرمابه و گلستانی داشت به نام ترنس هیل که بعد از لورل و هاردی به یکی از محبوب‌ترین زوج‌های کمدی تاریخ سینما تبدیل شدند. اسپنسر با نام حقیقی «کارلو پدرسولی» شناگر حرفه‌ای، بازیگر و فیلم ساز ایتالیایی بود و با نقش‌های اکشن کمدی خود به شهرتی بی سابقه رسید؛ آن هم در حالی که تا مدت‌ها هنرپیشگی اصلا دغدغه جدی زندگی‌اش نبود و تازه در چهل سالگی به اوج شکوفایی رسید. اسپنسر بعدها خلبان جت و بالگرد شد و در مقطعی هم سعی کرد وارد دنیای سیاست شود، اما ناموفق بود. اسپنسر که متولد اکتبر ۱۹۲۹ در ناپل بود، در سال ۲۰۱۶ و در ۸۶ سالگی از دنیا رفت.

جدیِ جذاب!

نام: ژان کلود ون‌دام
تخصص: فول کنتاکت و تکواندو
فیلم‌های معروف: رینگ خونین، سرباز جهانی، هدف سخت و...
کمی طول کشید تا ما نوجوانان بیست سال پیش بفهمیم «فرانکی» مشهور فیلم «رینگ خونین» یک بلژیکی است که در سال ۱۹۶۰ میلادی در بروکسل به دنیا آمده، کلی مدال و جایزه جهانی دارد و در یک مسابقه ظرف سه روز توانسته ۲۵ حریف را شکست دهد و تنها یک بار در دوران حرفه‌ای فول کنتاکت شکست خورده. ون دام حالا یک ستاره بزرگ است با تعداد زیادی فیلم پولساز و موفق در کارنامه‌اش. البته این پول و موفقیت چندان برایش خوش‌یمن نبود. او به کوکایین معتاد شد و در روند دشوار ترک مواد مخدر، توانایی و چهره و اندامش بسیار لطمه دید. با این حال همچنان یکی از بزرگ‌ترین بازیگران رزمی تاریخ است. یک ستاره خوش‌تکنیک که در فیلم‌های مهمی چون «سرباز جهانی» و «هدف سخت» غوغا کرده است. او محبوب جوان‌های دهه ۹۰ میلادی بود. تلفیقی از خوش‌سیمایی، قدرت بدنی و مهارت رزمی. درست همان چیزی که آرزوی هر جوانی در هر کجای دنیاست.

هنرهای رزمی با چاشنی شوخی

نام: جکی چان
تخصص: هاپکیدو، وینگ چون
فیلم‌های معروف: جاسوس تصادفی، افسانه، شائولین، بزرگ مرد کوچک، ظهر شانگهای، بی کله
شاید یکی از دلایل محبوبیت جکی در بین هوادارانش همین نمک ریختن های گاه و بیگاه و مبارزه های فانتزی او باشد. او بیشتر آکروباتیست است تا رزمی‌کار. جکی چان نقطه عطفی در سینمای رزمی بوده و هست. او برای نخستین بار نشان داد که از این خشونت، تحرک و درگیری فیزیکی می‌توان برای خنداندن مخاطب هم بهره برد. حسابی هم خاک صحنه خورد: در چند فیلم بروس لی سیاهی لشکر و کتک‌خور و بدل‌کار بود اما با «سایه عقاب» و «میمون مست» به شهرت جهانی رسید و ستاره شد. او معتقد است که فیلم رزمی باید مناسب کل خانواده و تمامی سنین باشد و خشونت ظاهری آن نباید تاثیر منفی روی بیننده بگذارد.

رزمی‌کار باکلاس

نام: جت لی
تخصص: ووشو
فیلم‌ها: قهرمان، یگانه، جنگ، قلمرو ممنوع، مومیایی ۲
جت لی با تلفیق ووشو و هنر سینمایی، یکی از محبوب ترین ستاره های فیلم های هنگ کنگی اوایل دهه ۱۹۹۰ شد. لی آنقدر خوب بود که حتی در مقطعی به عنوان وارث بروس لی از او یاد می شد. او یک بچه با استعداد در هنرهای رزمی بود. در ووشو پیشرفت زیادی کرد و چند عنوان قهرمانی ملی را هم در کارنامه خود دارد. جت لی پیش از ۲۰ سالگی اولین فیلم خود را در نقش یک راهب مبارز در فیلم «معبد شائولین» (۱۹۸۲) بازی کرد. این فیلم در تایوان ساخته شد اما در سراسر آسیا از محبوبیت زیادی برخوردار گشت.

نسخه‌های وطنی راکی

فرامرز قریبیان
هنرپیشه کهنه‌کار سینمای ایران، جزو آن دسته از بازیگران است که همواره شان و کلاس خود را در بازیگری حفظ می کند و شیوه بازیگری‌اش مبتنی بر آرامش و متانت حتی در فعال‌ترین و پرتحرک‌ترین نقش‌هاست. به اضافه این که، رفتار بیرونی بی‌حاشیه و فروتنانه‌اش باعث شده تماشاگران از قدیم تاکنون همواره از او با احترام یاد کنند. شاخص‌ترین نقش او در سینمای پیش از انقلاب، «گوزن‌ها» بود. قریبیان طی سال‌های بعد از انقلاب در فیلم‌ها و نقش‌های متنوعی بازی کرد که سفیر، سناتور، ترن، کانی‌مانگا، بندر مه‌آلود، ردپای گرگ و می‌خواهم زنده بمانم برخی از ماندگارترین کارهای او هستند.
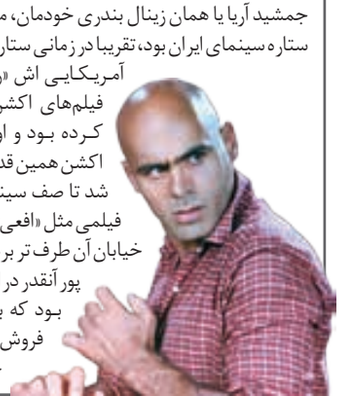
جمشید هاشم پور
جمشید آریا یا همان زینال بندری خودمان، مردی که دو دهه ستاره سینمای ایران بود، تقریبا در زمانی ستاره شد که همتای آمریکایی اش «راکی» ستاره فیلم‌های اکشن خارجی، گل کرده بود و او باید در عرصه اکشن همین قدر قوی ظاهر می شد تا صف سینما برای نمایش فیلمی مثل «افعی» (۱۳۷۱) به دو خیابان آن طرف تر برسد و خب هاشم پور آنقدر در این رقابت موفق بود که به تنهایی ارقام فروش یک فیلم را جابه جا می‌کرد.